

Olvasóink írják

Kanadai hírek

Kitelepülésem óta sokminden megváltozott életemben, természetesen amatőrként is. Beléptem a Royal Astronomical Society of Canadába. A tagsági díjban (ami huszonegynéhány dollár) benne foglaltatik egy évkönyv (ez a Meteor évkönyvhöz hasonló), az RASC kéthavi bulletinje, és havonta résztvehetek egy összeröffenésen, ahol színvonalas, gazdagon illusztrált előadások hangzanak el. Ezeket a közeli csillagvizsgálóból alászálló profik szokták tartani.

Voltam ebben a csillagvizsgálóban is (ez a híres Dominion Astrophysical Observatory) — Kanadára jellemző módon minden létesítmény nyitva áll az érdeklődők előtt. Belépődíjat csak egy-két helyen szednek, de itt is lehet olcsón éves bérletet váltani, ill. ingyen jegyeket is osztogatnak.

Ami nagyon tetszik, az a jobb kedv; pl. az Egyetem csillagvizsgálójának kupolájára két szemet és egy mosolygó száját festettek. Persze a gazdaság itt is recesszióban van, nagy a munkanélküliség (kb. 12–13%), de Kanada kezd ebből kilábalni. Itt a lakosság 90%-a alkotja a jómódú középréteget. Sokaknak van több kocsijuk, yachtjuk vagy legalább motorcsónakjuk, nagyon sokan töltik a telet Hawaiiiban. A szegényebbek is csatlakoznak Mexikóba, Alaszkába stb. Az USA-ba való átruccanás annyi, mint otthon átrabantozni a szomszéd faluba.

A naptávcsőről: nemrég kaptam faxot egy USA-beli cégtől: rágódnak a rajzokon, de nemsokára újra jelentkeznek. A binokulárjaimat (köztük a 120x50-est) kihoztam, és ha megint össze tudom állítani a naptávcsövemet, szívesen küldök Nektek megfigyelést; itt nem nagyon foglalkoznak ilyenekkel. A napmegfigyelések azért is jók lehetnek, mivel amikor én végezném a megfigyeléseimet, Ti ott hon már az igazak álmát alusszátok.

Sajnos az USA-beli céggel kötött titoktartási megállapodás értelmében még mindig nem tudok részleteket elárulni a naptávcsőről. Viszont ez úton is meg szeretném köszönni amatőrtársaim érdeklődését, és további türelmüket kérem. Szeretném megköszönni mindazok segítőkészségét, akikkel személyesen vagy levelezés útján kapcsolatba kerültem.

Remélem, legkésőbb az 1999-es napfogyatkozás idején ismét találkozom hazai amatőr barátaimmal. Addig is, aki a világ ezen eldugott — de nagyon szép és jó egő — részére téved, nyugodtan megkereshet, szívesen látom.

Sok sikert kívánok amatőrcsillagász barátaimnak, az Egyesületnek és a Me-teornak! *Virág Pál, 2873 Quadra St., Victoria, B.C., V8T 4E5, Canada, tel.: (604) 381-0276.*

Nagyszénásiak Szegeden

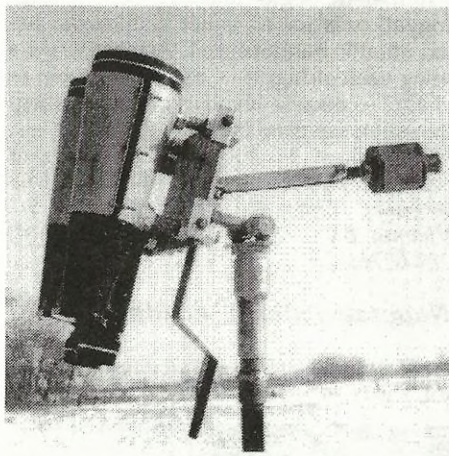
Az alábbi képet nagyszénási barátunktól, Kiss Györgytől kaptuk.

A nagyszénási csillagász szakkör tagjai a Szegedi Csillagvizsgáló 40 cm-es féműszerénél, az 1993. évi szakköri kirándulás alkalmával

Méntelevi távcsövek

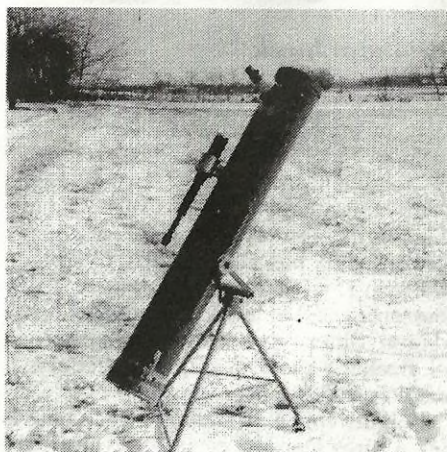
Kecskeméttől mintegy 15 km-re lakom, Méntelevén, a falu szélén. Sajnos Méntelevén szinte senkit sem érdekel a csillagászat. Van viszont néhány kecskeméti barátom, akiktől sokat tanultam, és akikkel sok-sok estén és éjszakán kutattuk a Tejutat, a Holdat és a kisebb távcsővel is vizsgálható bolygókat.

A legjobban kedvelt műszerem az állványra szerelt binokulár, melyet egy jobbos és egy balos 20x60-as monokulárból készítettem. Hátránya, hogy a két egymástól független távcső fixen az én szemtávolságomhoz van beállítva, és így

nem mindenki tud vele egyszerre két szemmel nézni. Az állványt 20x20-as csőprofilból készítettem.

200/1500-as Newton-reflektorom 100-120x-os nagyításnál adja a legjobb képet.

Harmadik távcsővem egy 20x60-as monokulárból kialakított teresztrikus távcső. Negyvenszeres nagyításig jó, utána viszont kezd a kép üres lenni. Műszereimet *A távcső világa* alapján készítettem. *Bujdosó Ferenc, 6008 Méntelevé 11.*

Köszönjük a tanulságos híradást! A fénykép alapján a Newton-távcső villája és állványa alulméretezettek tűnik, ami már közepes nagyításnál is megnehezítheti a távcső kényelmes használatát. — Szerk.

Küldjön egy fényképet!

Várjuk Olvasóink fényképes beszámolóit távcsőépítési tapasztalataikról, szakkörük, klubjuk, csillagvizsgálójuk tevékenységéről, lakóhelyük csillagászati életéről.

*Magyar Csillagászati Egyesület
1461 Budapest, Pf. 219.*

Ápróhirdetések

ELADÓ 1 db 250/800-as fúrt, aluzott paraboloidtükör (4000 Ft), 1 db 160/350-es paraboloid tükör (2500 Ft), 1 db PK 10x Zeiss-okulár (23,2 mm) (2000 Ft), 1 db Magnifax és 1 db Axomat 4 nagyító-gép + laborfelszerelés (megegyezés szerint). 1 db Zeiss Flektogon 2,8/20 mm-es nagylátószögű objektív (7000 Ft), 1 db Chinon CM 3 (menetes) fényképezőgép (9000 Ft). Király Tibor, 7461 Kaposvár-Toponár, Szabó P. u. 14.

ELADÓ MTO 100/1000 Makszutov-Cassegrain teleobjektív vagy elcserélhető kisebb Newtonra 10-ig, lehet azimutális szerelés is (pl. Alcor). Molnár Károly, 2310 Szigetszentmiklós, Komáromi u. 44.

ELADÓ fényképelőhíváshoz használt 2 db sík-domború lencse. 97 mm ill. 104 mm átmérő (3000 Ft). Tuza László, 3212 Gyöngyöshalász, Aradi út 9.

ELCSERÉLNÉM 2,8/135-ös használatlan, kifogástalan állapotú Praktika telémet (MC-s, bajonettes, elektromos) M 42x1-es csatlakozású 2,8/135-ös v. 4/200-as telékre értékegyeztetéssel (pl. Pentaconra, Sonnarra vagy szovjetekre is). Esetleg eladom, irányár: 3600 Ft. Rómer János, 5540 Szarvas, IV. ker. 260. Tel.: (66) 312-668 (este).

VENNÉK Telemator mechanikát, csere is érdekel. Elcserélnék 12,5 mm-es Zeiss ortho okulárt 10 mm-es Zeiss orthóra. Lantos Zsolt, tel.: 226-2682.

ELADÓK leselejtezett, elektromos felhúzású mechanikus kapcsolóórák. 24 óra alatt fordulnak körbe. Alapobjektíves és kisebb telével készített fotók vezetéséhez alkalmas óramű barkácsolható belőle. Távcsőhöz óraműnek nem alkalmas. Ára postaköltséggel 1200 Ft/db. Imre Zoltán, 1117 Budapest, Irinyi J. u. 42., 1116. szoba. Tel.: (1) 185-3107 vagy (96) 310-983.

MEGVÉTELRE keresem a Csillagászati évkönyv 1969 előtti és 1974 kötetét. Kovács Sándor, 1032 Budapest, Föld u. 53.

VENNÉK garantált minőségű 50x70 mm-es ellipszoid segédtükröt. Még jobb, ha 55x72 mm-es. Petro József, 8300 Tapolca, Juhász Gyula út 84.

VENNÉK külföldi gyári készítésű tükröt 200–250 mm átmérővel és 1600 mm fókusszal. Kedves György, 4264 Nyírábrány, Hajnal u. 23.

ELADÓ 1 db 150/1500, 1 db 200/2950, 1 db 200/1080-as MOM-alumíniumozott védőkvarcos Newton szett. Továbbá 1 db 165/800-as Szentnártoni-RFT, 1 db 135x185x10 mm-es optikai síktükör, 2 db \varnothing 235-ös AL ill. 1 db \varnothing 235-ös szürke öntvény nyersanyag, mindegyik \varnothing 200-as főtükrőfoglalat + gyűrű. Megmunkálva v. nyersen is. Csere ill. minden megoldás érdekel. Lakatos Ferenc, 7400 Kaposvár, Cseri dűlő 6.

ELADÓ 145/1010-es Berente-tükör (7000 Ft), 60/300-as T-réteges akromát (2000 Ft), M 58-as sárga fotószűrő (200 Ft) és M 49 MC-s ibolya szűrő (400 Ft). Vicián Zoltán, 1035 Budapest, Kerék u. 22. tel.: (1) 188-4716.

A CSILLAGÁSZATI ÉVKÖNYV alábbi kötetei rendelhetők meg az MCSE-től (1461 Budapest, Pf. 219.) kizárólag rózsaszín postautalványon történő befizetéssel: 1977, 1978, 1980, 1981, 1984, 1985, 1986, 1987, 1992, 1993. Az évkönyvek ára kötetenként 130 Ft.

HARMATLEGELŐ — még kapható Bödök Zsigmond, könyve, amely a magyar csillagnevekről és legendákról nyújt színes ismertetést. Megrendelhető 350 Ft-ért Kász László címén (7754 Bóly, Széchenyi tér 11.).

ELADÓ 150/750-es Meade-tükör segédtükrrel. Ára 25 ezer Ft. Lukács Tamás, 2194 Tura, Táncsis út 51.

Programajánlat

MCSE-ügyeletet tartunk keddenként 18 órától a BME R Klubjában (Budapest XI., Műegyetem rakpart 9.). Távcsoépítési tanácsadás, egyesületi programok!

Salgótarjáni észlelőhétvége

Május 13–15. között észlelőhétvégét szerveznek a Salgótarjáni Csillagvizsgálóban. Szállás 10 főig a csillagvizsgáló épületében, további résztvevők saját sátorral táborozhatnak a csillagda udvarán. Jelentkezés: Könyví József, 3100 Salgótarján, Ybl M. út 80. tel.: (32) 314-182.

Nyári tábor a Mecsekben

Az MCSE Pécsi Csoportja idén nyáron is a Mecsek déli oldalán, Pécsvárad felett rendezi táborát aug. 4–14. között. Szállás saját és katonai sátrakban egy nagy füves-ligetes dombtetőn. Romantikus környezet, körpanoráma, sötét ég, közös észlelés. Fürdés a közeli Dombay-tónál. Már aug. 1-től lehet érkezni. Az aug. 5–7-i hétvégén amatőr csillagász találkozó, majd buszkirándulás Villányba. Az aug. 12-i perseidázással zárul a tábor. Szeretettel várunk minden amatőrtársunkat. Részvételi díj: 500 Ft/fő. Részletes program, jelentkezési lap, térkép levélben kérhető Keszthelyi Sándor, 7624 Pécs, Alkotmány u. 3. címen.

Észlelőtábor a Gedőc-tetőn

Augusztus 12–21. között észlelőtáborot szervez a Nógrád Megyei Csillagászati Alapítvány a Salgótarjáni Csillagvizsgálóban. Elszállásolás saját sátorban, észlelés a csillagvizsgáló műszereivel és hozott távcsovekkel. A részvételi díj napi háromszori étkezéssel együtt 4500 Ft, étkezés nélkül napi 100 Ft. Jelentkezés:

Könyví József, 3100 Salgótarján, Ybl M. út 80.

Ráktanyai észlelőhétvégék

Újholdas hétvégéken várjuk megfigyelőinket a ráktanyai MCSE-helyiségben (jún. 10–12.; júl. 8–10). Tekintettel a nyári időszakra, sátorozókat is szívesen látunk. A részvételi díj tagoknak 100 Ft/éjszaka (nem tagoknak 200 Ft/éjszaka). Jelentkezés és egyeztetés Rózsa Ferencé! (2600 Vác, Munkácsy M. u. 4.)

Üstökös-koordináták

McNaught-Russell (1993v)

	RA	(2000)	D	E	m_V
06.02.	13 ^h 35 ^m ,9		+70°40'	82°0	10 ^m 7
06.07.	13 57,7		+68 26	83	11,0
06.12.	14 15,1		+66 09	84	11,3
06.17.	14 29,5		+63 49	85	11,6
06.22.	14 41,8		+61 28	86	11,9
06.27.	14 52,6		+59 08	87	12,2

P/Tempel 1 (1993c)

06.02.	13 01,7		+02 15	122	8,9
06.07.	13 05,4		+00 23	119	8,9
06.12.	13 10,1		-01 32	116	8,9
06.17.	13 15,8		-03 30	113	8,9
06.22.	13 22,5		-05 31	111	8,9
06.27.	13 30,0		-07 32	108	8,9

Takamizawa-Levy (1994f)

05.13.	20 42,7		+38 00	86	8,3
05.18.	20 18,8		+47 26	88	8,2
05.23.	19 38,8		+57 08	90	8,1
05.28.	18 29,3		+65 29	90	8,1
06.02.	16 40,5		+69 58	88	8,3
06.07.	14 46,5		+69 13	85	8,4
06.12.	13 29,5		+65 13	81	8,7
06.17.	12 45,2		+60 25	77	8,9
06.22.	12 19,1		+55 50	73	9,2
06.27.	12 02,8		+51 47	69	9,5

A Meteor korábbi évfolyamainak megrendelése

Lapunk **1991-es, 1992-es és 1993-as** évfolyamában számos, jelenleg is használható cikk, közlemény jelent meg észlelési, távcsőépítési és más témakörökben. Az alábbi kivonatos tartalomjegyzék a legérdekesebb cikkekből ad ízelítőt. A teljes évfolyamok a Magyar Csillagászati Egyesülettől rendelhetők meg, rózsaszín postautalványon, a **1461 Budapest, Pf. 219.** címen. Az 1991-es és 92-es évfolyam ára egyenként 770 Ft (tagoknak 660 Ft), az 1993-as évfolyamé 880 Ft (tagoknak 770 Ft). Csak teljes évfolyamok rendelhetők!

1991

1. Távcsőmechanikai útmutató; Régi és mai csillagászati expedíciók
2. Csillagászsorsok Sztálin alatt; A titokzatos SU UMa csillagok
3. Konkoly Thege Miklós és az amatőrök; Építünk Dobson-távcsövet!
4. A Hold tranziens jelenségei; R CrB típusú változócsillagok; Bolygók, kisbolygók, üstökösök csillagfedései; Így építünk segédítőkör-tartót!
5. Távcsövek, észlelők, teljesítmények I.; Az üstökösök fényessége; Kettőscsillagok a Coma Berenicesben
6. A pontos óramű receptje; Távcsövek, észlelők, teljesítmények II.
- 7-8. Kis Hold-részletek megfigyelése; Hogyan észleljük a Perseidákat?; Magyarországi magáncsillagvizsgálók
9. Milyen nagyítással észleljünk?; Egyszerű binokulár-teszt
10. Az alfa Cas és környéke (kettőscsillag-ajánlat); Planetáris ködök; Időmérés: a magnós módszer
11. A július 11-i nagy napfogyatkozás (beszámoló); Az Y Lyncis fényváltozása; Gemini-dák: téli meteorzápor!
12. Távcsőtűkrök ezüstözése; Nyílthalmaz matuzsálemek; Hell Miksa ismeretlen levele

1992

1. RV Tauri változócsillagok; A lokális halmaz megfigyelése; Hogyan jelezhetők előre a flerek nagy napfoltok segítségével?
2. Optikai alapfogalmak; A Glatton-meteorit
3. Látható-e a Vénusz sarlója pusztá szemmel? Optikai alapfogalmak; Elődünk, Flammarion
4. Látogatás a jénai Carl Zeiss Művekben; A Quadrantidák hullócsillag-esője; Messier-objektumok szabad szemmel
5. Tapasztalatok gyári okulárokkal; Kettőscsillagok az M45-ben; Z Ursae Majoris
6. Optikai alapfogalmak; A magyarországi sarki fények katalógusa; Az éjszakai ég fénye
- 7-8. Hogyan vásároljunk binokulárt? Az üstökös vadászat bajnoka; Nova Cygni 1992; A zöld sugár; Mikor tűnik fel a Szíriusz a hajnali égen?
9. A színszűrők elmélete; Csillagtúra a Herculesben
10. Az időszakos holdjelenségek megfigyelése; Az üstökös keresés "nagyasszonyai"
11. Egy apokromatikus triplet objektív születése; A holdfogyatkozások megfigyelése
12. Sivatagi show (A marsjáró tesztelése); A Hyadok és vidéke

1993

1. A P/Swift-Tuttle üstökös megfigyelései; Az asztronómia felülvizsgálatának alapjait megvető Regiomontanus
2. Hogyan válasszuk meg távcsövünket? Jupiter-észlelés és szalagrajz; Szupernóvák születése
3. Észleljük a hamuszürke fényt! A Hold rajzolása; Ki készítette az első távcsövet?
4. A Zwicky-triplet; Skicc a falon — a mátraverebélyi napóra
5. Érdekes Hold-tájak: "híd" a Mare Crisium peremén; Mit tud a Konica 3200? Egy föld-súroló üstökös; A Messier-maraton
6. A meteorok hangjelenségei; Tombaugh halmazai
- 7-8. Emberközelségben a CCD I.; Három mira típusú csillag fényváltozása; Házi készítésű 120x50-es binokulár
9. Emberközelségben a CCD II.; Planetárium programok; Állandóan észlelhető üstökösök
10. Szegény ember távcsöve? Észleljük a Mare Nectarist! Bolygóészlelés vizuálisan
11. Segédítőkörtartó kézi szerszámokkal; Légréses objektív foglalása
12. Csillagfigyelés — akció a fényszennyezés ellen; Törpe növők észlelése; A Kaliforniai-köd nyomában

KIFOGÁSTALAN MINŐSÉGŰ OPTIKÁK GARANCIÁVAL

Csillagászati objektívek (akromátok)

48/540 foglalatban	1700 Ft
48/540 vezetőtávcső	2900 Ft
48/280 foglalatban	1300 Ft
48/280 keresőtávcső	2300 Ft

Parabolatükrök kvarcréteggel, segédtükrrel

350/1750	29500 Ft
270/1500	18800 Ft
250/1500	15900 Ft
200/1200, 1500	8900 Ft
150/750, 150/1200 Newton	7200 Ft
150/2700 Cassegrain	13500 Ft
150/2700 Cassegrain tubusban	20500 Ft

Elliptikus segédtükrök kvarc védőréteggel

70x100 mm	3400 Ft
60x85 mm	2400 Ft
50x71 mm	1400 Ft
40x56 mm	1200 Ft
32x45 mm	1000 Ft

Okulárok

40 mm Super Plössl (58 mm)	2800 Ft
28 mm Plössl (31,5 mm)	2800 Ft
25 mm ortho (24,5 mm)	5400 Ft
18 mm ortho (24,5 mm)	5400 Ft
12,5 mm ortho (24,5 mm)	5400 Ft
9 mm ortho (24,5 mm)	5400 Ft
7 mm ortho (24,5 mm)	5400 Ft
6 mm ortho (24,5 mm)	5400 Ft
5 mm ortho (24,5 mm)	5700 Ft
4 mm ortho (24,5 mm)	5700 Ft
Barlow-lencse (24,5 mm)	4200 Ft

Krómozott napszűrők

84 mm (kör alakú)	3200 Ft
zenítvégződés	2200 Ft
óragep	egyedi megegyezés
teflon (7 db-os készlet)	700 Ft

20000 Ft felett a postaköltséget átvállalom!

Szabó Sándor
9400 Sopron, Baross u. 12.

Kedvezményes évkönyvek

Még megrendelhetők a Meteor csillagászati évkönyv 1992-es és 1993-as kötetei az MCSE-től. Évkönyveink postacímünkön rendelhetők meg, rózsaszín postautalványon (1461 Budapest, Pf. 219.), példányonként 130 Ft-os áron. Árunk a postaköltséget is tartalmazza.

Meteor csillagászati évkönyv 1992

- Napórakról (antik és modern napórák; napórák szerkesztése)
- A csillagközi anyag és a csillagkeletkezés (a csillagkeletkezés elmélete; csillagkeletkezési területek)
- Helyünk az ég alatt (hogyan végezhetnek amatőrcsillagászok tudományos értékű megfigyeléseket?)

Meteor csillagászati évkönyv 1993

- Csillagfoltok — foltos csillagok (csillagfoltok modellezése fénygörbék alapján)
- Új eredmények — régi változócsillagmegfigyelésekből (a változócsillagászatban felhasználható évszázados és régebbi megfigyelések)
- A Nagy Vörös Folt kutatásának története (a Jupiter legfeltűnőbb alakzatának megfigyelései és azok magyarázata)
- A Mars a (még mindig) időszerű bolygó (a Vörös Bolygó és az amatőrök észlelési lehetőségei)

**Kézi finommozgatással ellátott
komplett távcsőmechanikák
eladók Newton-távcsövekhez
20 cm-es tükrátmérőig. Sztintén
eladó egy nagy teherbírású, kézi
finommozgatással ellátott,
betonoszlopra szerelhető
tengelykereszt 30 cm-es
műszerhez. (Réti Lajos, 9023
Győr, Ifjúság krt. 51.)**

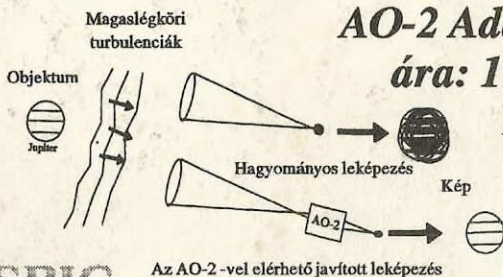

Az Ida kisbolygó és holdja. A felvételeket a Galileo űrszonda készítette 1993. augusztus 28-án. A felső képen az Idától jobbra látható az apró hold, melynek mérete kb. 1,5 km. Jobbra a hold kinagyított képét láthatjuk.

Közelebb hozzuk a világot...!

Az "AstroTech" májusi ajánlata :

AO-2 Adaptív optikai egység ára: 199.000 Ft + ÁFA

A légköri turbulenciák, távcső-vibrációk és vezetési hibák okozta leképezési torzulásokat korrigáló adaptív optikai egység már hazánkban is elérhető!

SBIG
ASTRONOMICAL
INSTRUMENTS

**Stellar
Products**

ST-4 CCD kamera: 180.900 + ÁFA

ST-6 CCD kamera: 529.200 + ÁFA

A modern digitális képtechnika kedvelt olcsóbb típusai az ST-4 (192x165, 14x16 μ , 8 A/D) és az ST-6 (375x242, 23x27 μ , 16 A/D).
Új modellek: ST-4X, ST-5 (323x242, 10x10 μ , 14 A/D), ST-6I,

MEADE 8" LX-200: 524.200 Ft + ÁFA

Celestron Classic 8 : 223.600 Ft + ÁFA

CELESTRON

Ezekon kívül a két legismertebb amerikai távcsőgyártó cég más modelljeit, pl. ED és EDF apokromatikus refraktorokat, Newton és Dobson távcsöveket 10-40 cm objektív átmérővel, valamint a Zeiss teljes termékcsaládját is kínáljuk!

astroTech

ZEISS

**Meade
Instruments**

Műszer- és számítástechnika KKT. BAJA, Szegedi út, PF.766 Tel/fax.: (79)-324-027
Tel.: (79)-322-912